

Kleurrijke katten

Door Marjan van de Vrie.

Wie denkt dat je met pastelkrijt alleen kunt tekenen in zachte tinten, zal verrast worden door de kleurrijke kattenportretten van kunstenaar Loes Botman.

Foto: Loes met pasteltekening.

Loes Botman maakt prachtige kleurrijke pasteltekeningen, niet alleen van katten, maar van allerlei dieren. Naast het maken van pasteltekeningen schrijft ze voor bladen, maakt ze boeken, geeft ze lezingen, en heeft ze momenteel haar 200ste tentoonstelling! Allemaal over dieren, en allemaal met pastelkrijt. Loes vertelt over haar werk en passie voor pastel.

Hoezo, nooit eerder gedaan?

Ik heb gestudeerd aan de kunstacademie in Den Haag, en vond het een ramp. Waarom? Omdat daar allerlei dingen van me gevraagd werden die ik niet wilde doen. Je moest origineel zijn en dingen doen die niemand anders ooit had gedaan. En daar geloof ik niet in. Ik ben afgestudeerd met werk gemaakt met pastelkrijt, wat niet voldeed aan de eisen, en ben toch met behoorlijke cijfers geslaagd.

Pastel ondergeschoven kindje

Pastel is sowieso een ondergeschoven kindje in de kunst. Edgar Degas, een van de eerste kunstenaars die werk maakte in pastelkrijt, en presenteerde dat als volwaardig kunstwerk. Ook Monet heeft werk gemaakt in pastel. Tot die tijd werd pastelkrijt voornamelijk gebruikt voor schetsen. Om een schets te laten zien aan een opdrachtgever, en te vragen: "Vindt u dit wat? Is deze kleur groen zo goed?" En bij goedkeuring de schets uit te gaan voeren in olieverf.

Goedkoper dan olieverfschilderij

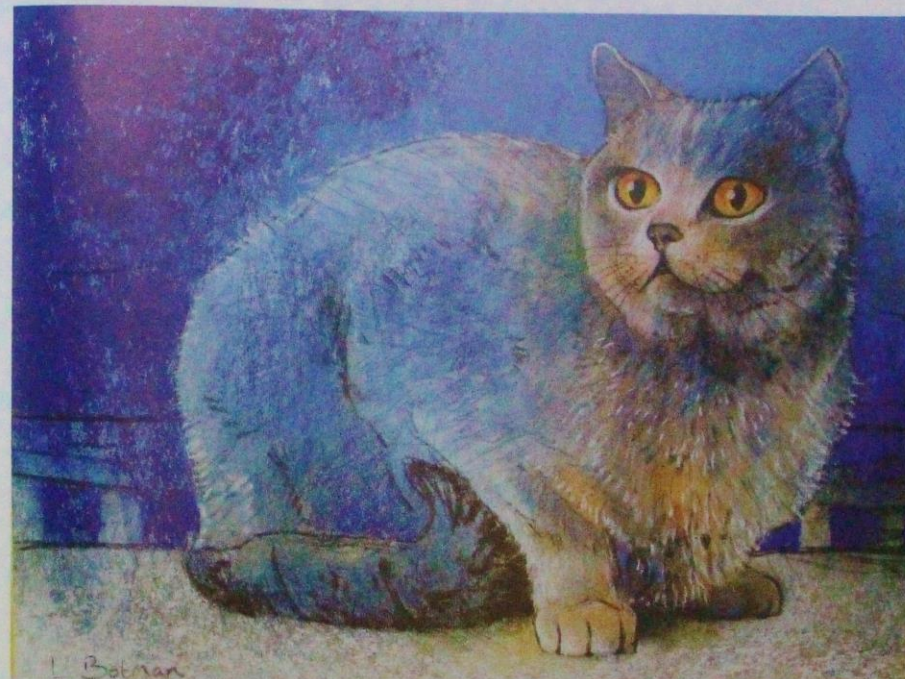
Vanaf de middeleeuwen werd pastel gebruikt als materiaal om studies te maken. Pas in de zeventiende eeuw werd het in Frankrijk populair voor het tekenen van portretten. In die tijd kwam de rijkdom op voor een grotere groep mensen. In de eeuw ervoor

was er een kleine groep superrijken, dankzij de handel door de VOC. In de eeuw era zorgde de nasleep hiervan dat meer mensen het beter hadden, en zich graag wilden voordoen als rijk. Maar olieverfportretten konden ze niet betalen. De portrettisten die uit Frankrijk naar Nederland kwamen deden goede zaken. Zij maakten portretten in pastel die als betaalbare en volwaardige kunst populair werden bij de beter gestelde mensen. Pas toen de impressionisten zich met pastelkrijt gingen bezighouden, kreeg deze techniek de waardering die het verdient. Tot die tijd werd pastel altijd maar een beetje 'zo zo' gevonden.

Pastelkleuren niet altijd zacht

Veel mensen denken bij pastel aan pastelkleuren, zachte tinten, maar pastelkrijt is er

in pastel door Loes Botman

Afb.: 'Van Engeland', 2013, 54 x 64 cm

in alle kleuren. Ik houd erg van kleur, en sommige van mijn tekeningen zijn wel erg fel van kleur! Van mezelf zou ik me wat meer op het gebruik van tussentonen moeten gaan richten. Dat doe ik nog niet genoeg naar mijn mening.

Formaat tekeningen

Ik werk op formaten tussen de 10 x 10 cm tot 150 x 150 cm. Dus van heel klein, wat in je hand past, tot heel groot, dat niet eens meer in je armen past. Heel groot werken vind ik fijn. Dan kun je veel vrijer werken,

Afb.: 'Zonnewarmte', 2009, 117 x 63 cm.

bijna abstract. Wel is er veel meer tijd voor nodig. Het kleine werk is vaak een kleine impressie van een dier. Een kopje van een poes of een vogel bijvoorbeeld. Voor het werken op groot formaat maak ik zelf krijt. Grote stukken die je in je hand kunt houden. De laatste lagen, daar ben ik eindeloos mee bezig met kleine krijtjes.

Poezen moeilijk te tekenen

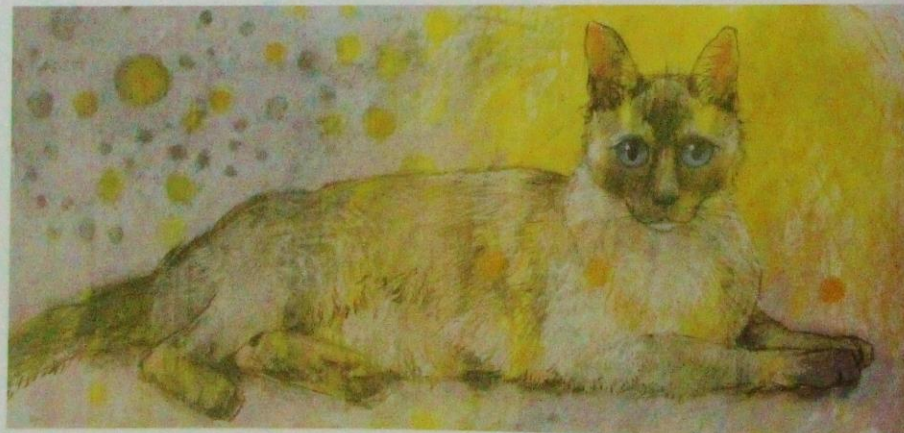
Poezen zijn best heel moeilijk om goed te tekenen. Vaak teken ik ze in opdracht. Het is de bedoeling dat het karakter van de kat door de tekening heen spreekt. Er zit dan een mens naast die beoordeelt of dat gelukt is. Als ik zelf een kat teken, gewoon

omdat ik dat leuk vind, dan ben ik daar minder streng op, en kan ik vrijer tekenen.

Ogen

Katten zijn anatomisch gewoon erg moeilijk. Niet zozeer de rug of de poten, maar met name de ogen en het snuitje zijn moeilijk goed te tekenen. De ogen staan niet helemaal recht naar voren maar wijken iets. Voor je het weet staan de ogen ofwel te recht, ofwel teveel aan de zijkant. Een koe is bijvoorbeeld veel gemakkelijker. Tekenen die die recht van voren, dan zit er gewoon links en rechts een oog. Bij een kat staat het oog wel

Nr. 122 december 2018 - januari 2019

©2019 Loes Botman